

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ
ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТЭНХИМ

“Экономиксийн цагаан толгойг хэн сайн мэдэх вэ?”

Улсын XVII олимпиадын удирдамж

Зорилго:

Эдийн засаг, бизнесийн удирдлагын чиглэлээр их, дээд сургуульд суралцдаг I түвшний оюутнуудын экономиксийн мэдлэг чадвар, авхаалж самбааг сорих, мэдээлэл солилцох, экономиксийг гүнзгийрүүлэн судлах сонирхлыг дэмжихэд оршино.

Оролцогч:

Монгол улсын эдийн засаг, бизнесийн удирдлагын чиглэлээр бакалаврын сургалт явуулдаг их, дээд сургуулиудын эдийн засгийн онолын суурь мэдлэг олгох хичээлийг судалсан болон судалж буй 1-р түвшний оюутнууд оролцох эрхтэй. Оюутнууд 3 гишүүнтэй баг бүрдүүлж оролцох ба баг бүр оноосон нэртэй байна. Анги, хөтөлбөр харгалзахгүйгээр салбар сургуулиасаа багаа бүрдүүлж болно.

Шагнал:

Багийн дүнгээр: I байр 1- Өргөмжлөл, 450000 төгрөг
II байр 1-Өргөмжлөл, 300000 төгрөг
III байр 1-Өргөмжлөл, 200000 төгрөг

Хувийн дүнгээр: I байр 1- Өргөмжлөл, 100000 төгрөг
II байр 1-Өргөмжлөл, 80000 төгрөг
III байр 2-Өргөмжлөл, 50000 төгрөг
Тусгай байр 3- Өргөмжлөл, дурсгалын зүйл

Олимпиадын журам: Олимпиад 2 үе шаттай явагдана.

I шат: 2024 оны 5-р сарын 4-ний өдөр МУИС-ийн хичээлийн IV ба V байранд явагдана. Оролцогчдын микро болон макроэкономиксийн суурь мэдлэгийг тестээр шалгана. Багуудыг гишүүдийн авсан онооны нийлбэрээр байр эзлүүлнэ.

I шатны хөтөлбөр:

09.00-10.00 Бүртгэл баталгаажуулалт
10.00-10.30 Нээлт
10.30-12.00 Шалгалт
12.00-14.00 Дүн гаргах
14.00-15.00 Дүн танилцуулах

Хамрах сэдэв:

- Микроэкономиксийн үндэс хичээлийн дараах сэдвүүд:
  - Эдийн засгийн үндсэн зарчим, судалгааны арга болон суурь загварууд
  - Эрэлт ба нийлүүлэлт, тэдгээрт нөлөөлдөг хүчин зүйлсийн шинжилгээ
  - Зах зээлийн тэнцвэр, тэнцвэрийн өөрчлөлт,
  - Зах зээлийн үр ашиг, түүний өөрчлөлт, татвар ба татаас
  - Эрэлт ба нийлүүлэлтийн мэдрэмжүүд, түүний хэрэглээ
  - Үйлдвэрлэлийн онол: үйлдвэрлэл ба орлого
  - Богино ба урт хугацааны зардлууд, тэдгээрийн хамаарал
  - Зах зээлийн өрсөлдөөний хэлбэрүүд (төгс ба төгс бус өрсөлдөөнт зах зээл)
  - Зах зээлийн сул тал, түүнтэй холбоотой асуудлууд
  - Үйлдвэрлэлийн хүчин зүйлсийн зах зээл, монополь ба монопсони
- Макроэкономиксийн үндэс хичээлийн дараах сэдвүүд:
  - Үндэсний эдийн засгийн үзүүлэлтүүд, тэдгээрийн тооцоолол
  - Нийт эрэлт, нийт нийлүүлэлт, эдийн засгийн богино ба урт хугацааны тэнцвэр
  - Эдийн засгийн хэлбэлзэл, бизнесийн мөчлөг
  - Эдийн засгийн өсөлт, өсөлтийг тодорхойлох хүчин зүйлс
  - Ажилгүйдэл ба инфляци, тэдгээрийн хамаарал
  - Сангийн болон мөнгөний бодлого, тэдгээрийн үр нөлөө
  - Олон улсын худалдаа, туйлын болон харьцангуй давуу тал

II шат

Олимпиадын II шат 2024 оны 5-р сарын 05-ны өдөр явагдана. Эхний үе шатад шалгарсан хамгийн өндөр оноотой 10 баг олимпиадын хоёрдугаар шатанд бодлого бодох, асуудал шийдвэрлэх даалгавар гүйцэтгэж оролцоно.

Бүртгэл:

Олимпиадад оролцох багууд 2024 оны 4-р сарын 15 – 30 -ны хооронд цахимаар бүртгүүлнэ. Цахим бүртгэлийн холбоосыг <http://dep.num.edu.mn/econ/>, <https://www.facebook.com/economicsatnum> вэб хуудаснуудад нийтэлнэ.

Цахим бүртгэлийг багийн төлөөлөл зөвхөн нэг удаа бөглөнө.

Бүртгэл баталгаажуулалт:

2024 оны 5-р сарын 04-ний өдрийн 09.00-10.00 цагт олимпиадын бүртгэл баталгаажуулалт явагдана. Ирэхдээ өөрийгөө тодорхойлох баримт бичгээ заавал авчирна. Тодорхойлох баримт бичигт иргэний үнэмлэх болон оюутны үнэмлэх, оюутны үнэмлэхтэй адилтгах цахим хуудасны мэдээлэл байж болно.

Баг бүр 5000 төгрөгийн хураамж төлнө. Хураамжаа бүртгэл баталгаажуулахдаа хураалгана.

Холбоо барих:

bolormaa_ezo@num.edu.mn, 99294500
amarjargald@num.edu.mn, 99159749